

Uindviet jord

Uindviet jord

Oversat fra engelsk efter *Burial Rites*

ved Henrik Torjusen

Forlagslektør: Olene Bergman

Copyright © Hannah Kent 2013

Dansk udgave © Forlaget Hetland 2014

First published in Sydney, Australia

by Pan Macmillan Australia Pty Limited

Bogen er sat med Minion Pro

og trykt hos CPI Clausen & Bosse, Leck

Printed in Germany 2014

1. udgave. 1. oplag

ISBN: 978-87-9955-564-2

<http://www.ForlagetHetland.dk>

Oversættelsen er støttet af Statens Kunstråd.

**STATENS
KUNSTRÅD**
DANISH ARTS COUNCIL

Forlaget Hetland
København

Hannah Kent

UINDVIET JORD

Oversat af Henrik Torjusen

Forlaget Hetland
København

Til mine forældre

Værst var jeg mod den, jeg elskede højest af alle.

Laxdæla saga

Prolog

DE SAGDE, JEG skulle dø. De sagde, at jeg stjal mændenes livskraft, og nu måtte de stjæle min. Jeg forestiller mig, at vi alle er spruttende flammer, der blafrede i mørket og i den hylende vind, og i rummets stilhed hører jeg skridt, forfærdelige skridt, der nærmer sig, der kommer for at slukke mig og sende mit liv opad og bort fra mig i en grå søjle af røg. Jeg vil forsvinde, opløst i luften og i natten. De vil slukke os alle, én efter én, indtil det kun er deres eget lys, der oplyser dem. Hvor vil jeg da være?

Til tider synes jeg, at jeg igen kan se den, gården, der brænder i nattens mørke. Til tider kan jeg mærke vinterens smerte i mine lunger, og jeg synes, at jeg kan se flammerne spejle sig i havet; vandet er så underligt, så opflammet af lys. En enkelt gang i nattens løb så jeg mig tilbage. Jeg så mig tilbage for at betragte ilden, og hvis jeg slikker på min hud, kan jeg stadig smage saltet. Røgen.

Det var ikke altid så koldt som nu.

Jeg hører skridt.

Kapitel 1

Offentlig meddelelse

Den 24. marts 1828 vil der blive afholdt en auktion i Illugastadir over de værdigenstande, som bonden Natan Ketilsson har efterladt. Der er en ko, et par heste, en større samling får, hø og møbler, en sadel, et hovedtøj og mange fade og tallerkner. Det hele vil blive solgt, hvis et rimeligt bud bliver fremsat. Alle værdigenstande vil tilfalde den højestbydende. Hvis auktionen ikke er mulig at afholde på grund af dårligt vejr, vil den blive aflyst og afholdt dagen efter, hvis vejret tillader det.

Sysselmand
Bjørn Bløndal

28. marts 1828

Til den højstævede Jóhann Tómasson,

Mange tak for dit agtværdige brev af den 14., hvor du udtrykte ønske om at blive informeret om, hvordan vi ekspederer begravelsen af Pétur Jónsson fra Geitaskard, om hvem det bliver sagt, at han blev myrdet og brændt natten mellem den 13. og 14. i denne måned sammen med Natan Ketilsson. Som De, pastor, er bevidst, var der drøftelser om, hvorvidt hans knogler skulle begraves i indviet jord. Hans domsfældelse og straf for røveri, tyveri og modtagelse af stjålet gods skulle følge straks efter hans rettergang i Højesteret. Vi har imidlertid ikke modtaget noget brev fra Danmark. Dommeren i Landsretten dømte Pétur den 5. februar sidste år og idømte ham fire års tvangsarbejde i Rasphuset i København, men på tidspunktet for mordet var han stadig på fri fod. Som svar på dit spørgsmål kan jeg fortælle, at hans knogler blev begravet efter alle kristne ritualer ved siden af Natans, eftersom han endnu ikke kunne betragtes som værende faldet uden for den kristne vej. Disse mennesker bliver udtrykkeligt beskrevet i brevet fra Hans Majestæt Kongen af den 30. december 1740, der opregner alle de personer, der ikke skal tillades at modtage de kristne begravelsesritualer.

Sysselmand
Bjørn Bløndal

30. maj 1829

Pastor T. Jónsson
Breidabólstadir, Vesturhóp

Til hjælpepræst Thorvardur Jónsson,

Jeg har tillid til, at dette brev når dig ved godt helbred og fremgangsrig forvaltning af Guds arbejde i Vesturhóp.

For det første ønsker jeg at sende dig mine bedste lykønskninger, hvor forsinkede de end er, for den succesfulde gennemførelse af dine studier i det sydlige Island. Dine sognebørn siger, at du er en flittig ung mand, og jeg bifalder din beslutning om at drage mod nord for at begynde din gerning under din fars tilsyn. Det er en særlig glæde for mig at vide, at der stadig findes retskafne mænd, der er villige til at udføre deres pligter over for mennesker og Gud.

For det andet skriver jeg til dig i min egenskab af sysselmand i anmodning om din tjeneste. Som du er klar over, er vores samfund for nyligt blevet formørket af forbrydelsens skygge. Mordene i Illugastadir, der blev begået sidste år, er med deres grufuldhed blevet et symbol på korruptionen og ugudeligheden på denne egn. Som sysselmand for Húnavatn kan jeg ikke afvente samfundets egen dømmekraft, og efter den forventede autorisation fra Højesteret i København agter jeg at henrette Illugastadir-morderne. Det er med denne begivenhed

i tankerne, at jeg beder om din assistance, hjælpepræst Thorvardur.

Som du vil huske, så fortalte jeg om mordene i et brev, der blev sendt rundt blandt de gejstlige for næsten ti måneder siden, sammen med en ordre om at afholde prædikerne med et tugtende indhold. Tillad mig at gentage, hvad der hændte dengang, for at tilvejebringe dig en dybere forståelse af forbrydelsen.

Sidste år, natten mellem den 13. og den 14. marts, begik tre mennesker en alvorlig og modbydelig handling mod to mænd, hvilket du måske er bekendt med: Natan Ketilsson og Pétur Jónsson. Pétur og Natan blev fundet i de brændende ruiner af Natans gård, Illugastadir, og en nærmere undersøgelse af deres lig afslørede forsætlige skader. Denne opdagelse førte til en nærmere undersøgelse, hvilket førte til en retssag. Den 2. juli sidste år blev de tre personer, der stod anklagede for disse mord – en mand og to kvinder – fundet skyldige ved den lokale domstol, ledet af undertegnede, og dømt til at blive halshugget: ”Han, som ihjelslår en mand, så han dør, skal selv ihjelslås.” Dødsdommen blev stadfæstet ved Landsretten, der samledes i Reykjavík, den 27. oktober sidste år. Sagen bliver for øjeblikket prøvet i Københavns Højesteret, og det er sandsynligt, at min oprindelige dom også vil stadfæstes der. Navnet på den dømte mand er Fridrik Sigurdsson, søn af en bonde i Katadalur. Kvinderne er tjenestekvinder ved navnene Sigrídur Gudmundsdóttir og Agnes Magnúsdóttir.

Disse dømte personer bliver for øjeblikket holdt

indespærret her i nord og vil vedblive med det, indtil det er tid for deres henrettelse. Fridrik Sigurdsson er blevet ført til Thingeyrar af pastor Jóhann Tómasson, og Sigríður Gudmundsdóttir blev ført til Midhóp. Det var meningen, at Agnes Magnúsdóttir skulle holdes på Stóra-Borg indtil hendes henrettelse, men af grunde, som jeg ikke kan anføre her, vil hun næste måned blive flyttet til Kornsó i dalen Vatnsdalur. Hun er utilfreds med sin nuværende sjælesørger og har udnyttet en af sine få tilbageværende rettigheder til at bede om en ny præst. Hun har anmodet om dig, hjælpepræst Thorvardur.

Det er med en vis usikkerhed, at jeg henvender mig til dig med denne opgave. Jeg er klar over, at dine pligter indtil nu har været begrænset til den åndelige uddannelse af sognets yngste medlemmer, hvilket utvivlsomt er af stor værdi, men har meget lidt politisk betydning. Du mener måske selv, at du endnu er for uerfaren til at vide, hvordan du hjælper denne kvinde mod Gud og Hans uendelige barmhjertighed, i hvilket tilfælde jeg ikke vil modsætte mig din afvisning. Det er en vægt, som jeg tøver med at lægge på skuldrene af selv erfarne gejstlige.

Skulle du derimod acceptere ansvaret for at forberede Agnes Magnúsdóttir til hendes møde med Vor Herre, så vil du blive forpligtet til at besøge Kornsó regelmæssigt, når vejret tillader det. Du må forvalte Guds ord og inspirere til anger og en erkendelse af Hans Retfærdighed. Lad endelig ikke din beslutning påvirke af berømmelse, ej heller slægtskab, hvis nogen

findes mellem dig og den dømte. I alle ting, pastor,
hvis du ikke kan stole på din egen dømmekraft, så
opsøg mig.

Jeg afventer dit svar. Vær venlig at sende det med
min budbringer.

Sysselmand

Bjørn Bløndal

HJÆLPEPRÆST THORVARDUR JÓNSSON befandt sig i den lille bondegård, der var forbundet med kirken i Breidabólstadir, og var ved at sætte nye sten i pejsen, da han hørte sin rømme sig i døråbningen.

”Der står en budbringer fra Hvammur udenfor, Tóti. Han spørger efter dig.”

”Efter mig?” Af bar overraskelse lod han en sten glide ud af sin hånd. Den faldt ned på det stampede jordgulv og missede lige nøjagtig hans fod. Pastor Jón sukkede af bar irritation, dukkede sig ind under dørkarmen og skubbede blidt Tóti fremad.

”Efter dig. Han venter.”

Budbringeren var ansat på Hvammur, og han var iført en slidt frakke. Han så længe på Tóti, før han talte. ”Pastor Thorvardur Jónsson?”

”Det er mig. Velkommen. Det vil sige, jeg er hjælpepræst.”

Manden trak på skuldrene. ”Jeg har et brev til dig fra sysselmanden, den ærværdige Bjørn Bløndal.” Han trak et lille stykke papir frem fra sin jakke og gav det til Tóti. ”Jeg har fået ordre om at vente her, mens du læser det.”

Brevet var varmt og fugtigt efter at have opholdt sig inde under mandens tøj. Tóti brød seglet, noterede sig, at det var skrevet samme dag og satte sig på huggeblokken uden for døråbningen og begyndte at læse.

Da han havde læst Bløndals brev, så han op og lagde mærke til, at manden betragtede ham. ”Nå?” tilskyndede manden ham med et løftet øjenbryn.

”Undskyld?”

”Dit svar til sysselmanen? Jeg har ikke hele dagen.”

”Må jeg tale med min far først?”

Manden sukede. ”Gør bare det.”

Han fandt sin far i badstofaen, hvor han langsomt var ved at udglatte tæppet på sin seng.

”Ja?”

”Det er fra sysselmanen.” Tóti rakte det udfoldede brev frem mod sin far og ventede, mens han læste det, usikker på, hvad han skulle gøre.

Hans fars ansigt var upåvirket, da han foldede brevet sammen og rakte det tilbage. Han sagde ikke noget.

”Hvad skal jeg svare?” spurgte Tóti endelig.

”Det er dit valg.”

”Jeg kender hende ikke.”

”Nej.”

”Hun er ikke fra vores sogn.”

”Nej.”

”Hvorfor har hun spurgt efter mig? Jeg er bare hjælpepræst.”

Hans far vendte sig om mod sin seng. ”Måske burde du stille det spørgsmål til hende.”

Manden sad på huggeblokken og rensede sine negle

med en kniv. ”Nå. Hvilket svar skal jeg give til sysselmanden fra *hjælpepræsten*?”

Tóti svarede, før han kendte sin egen beslutning. ”Sig til Bløndal, at jeg vil mødes med Agnes Magnúsdóttir.”

Tjeneren spilede øjnene op. ”Nå, så det er *det*, som alt det her handler om?”

”Jeg skal være hendes sjælesørger.”

Manden stirrede på ham og begyndte pludselig at le. ”Du gode Gud,” sagde han lavt. ”De har valgt en mus til at tæmme en løve.” Og med de ord steg han op på sin hest og forsvandt bag de bølgende bakker. Tóti stod tavs tilbage og holdt brevet ud fra kroppen, som om der snart ville gå ild i det.

STEINA JÓNSDÓTTIR VAR ved at dyngte tørret møg sammen ude på gårdspladsen foran sin families gård, da hun hørte den hurtige klappen af hestehove. Efter at have tørret mudderet af sine skørter stillede hun sig hen og kiggede rundt om hjørnet på huset for bedre at kunne se ridestien, der løb gennem dalen. En mand i en flammende rød jakke nærmede sig. Hun så ham dreje af mod gården, og mens hun kæmpede med antydningen af panik ved erkendelsen af, at hun blev nødt til at hilse på ham, trak hun sig hastigt om bag ved huset, hvor hun hurtigt spyttede i sine hænder for at rense dem og pudsede sin næse i sit ærme. Da hun vendte tilbage til gårdspladsen, ventede rytteren på hende.

”Goddag, unge dame.” Manden så ned på Steina og hendes beskidte skørter med et glimt af morskab i øjnene. ”Jeg kan se, at jeg har afbrudt dig midt i dine pligter.” Steina stirrede på ham, mens han sad af og yndefuldt svang sit ben hen over hesten. For en stor mand at være landede han let og ubesværet på sine fødder. ”Ved du, hvem jeg er?” Han spejdede efter et glimt af genkendelse.

Steina rystede på hovedet.

”Jeg er sysselmand Bjørn Audunsson Bløndal.” Han gav hende et lille nik med hovedet og rettede på sin jakke, som, bemærkede Steina, var besat med sølvknapper.

”Du er fra Hvammur,” sagde hun lavt.

Bløndal smilede tålmodigt. ”Ja. Jeg er din fars overordnede. Jeg er kommet for at tale med ham.”

”Han er ikke hjemme.”

Bløndal rynkede øjenbrynene. ”Og din mor?”

”De er på besøg hos noget familie nede sydpå i dalen.”

”Jaså.” Han så bestemt på den unge kvinde, der krympede sig og slog blikket ned mod jorden. En gruppe af fregner, der løb hen over næse og pande, brød den ellers blege hud. Hendes øjne var brune og sad langt fra hinanden, og der var en stor åbning mellem hendes fortænder. Der var noget temmelig kejtet over hende, afgjorde Bløndal ved sig selv. Han bemærkede de tykke halvmåner af snavs under hendes fingernegle.

”Du må komme tilbage senere,” foreslog Steina til slut.

Bløndal blev irriteret. ”Må jeg i det mindste komme indenfor?”

”Åh. Hvis du gerne vil. Du kan binde din hest dér.” Steina bed sig i læben, mens Bløndal snoede sine tøjler

rundt om en pæl på gårdspladsen, og derefter vendte hun sig om og næsten løb indenfor.

Bløndal fulgte efter hende og bøjede sig under den lave døråbning, der førte ind i huset. ”Vender din far tilbage i dag?”

”Nej,” lød det korte svar.

”Hvor uheldigt,” svarede Bløndal beklagende, mens han snublede fremad i den mørke gang, som Steina ledte ham gennem frem til badstofaen. Han var blevet korpulent siden udnævnelsen til sysselmand og var blevet vant til den langt mere rummelige bolig, der blev stillet til rådighed for ham og hans familie med gården Hvammur, og som var bygget af importeret træ. Landarbejdernes og bøndernes huse var begyndt at virke frastødende på ham med deres trange rum konstrueret af tørv, der om sommeren udsendte skyer af støv, som irriterede hans lunger.

”Syssel ...”

”Sysselmand.”

”Undskyld, sysselmand. Mor og far, jeg mener Margrét og Jón, vender tilbage i morgen. Eller i overmorgen. Alt afhængig af vejret.” Steina viste ham hen til den nærmeste del af det snævre rum, hvor et gråt, uldent forhæng tjente som rumdeler mellem badstofaen og en lille stue. ”Vent derinde,” sagde hun. ”Jeg går ud og finder min søster.”

Lauga Jónsdóttir, Steinass yngre søster, var ved at luge den magre urtehave, der lå et lille stykke fra huset. Hun arbejdede foroverbøjet og havde ikke set sysselmanden ankomme, men hun hørte sin søster kalde, længe før hun kom til syne.

”Lauga! Hvor er du? Lauga!”

Lauga rejste sig op og tørrede sine beskidte hænder af i sit forklæde. Hun råbte ikke tilbage til sin søster, men ventede tålmodigt, indtil Steina, der kom løbende og blev ved med at snuble i sine lange skørter, fik øje på hende.

”Jeg har ledt efter dig overalt!” råbte Steina forpustet.

”Hvad i Guds navn er der galt med dig?”

”Sysselmanden er kommet!”

”Hvem?”

”Bløndal!”

Lauga stirrede på sin søster. ”Sysselmand Bjørn Bløndal? Tør din næse, Steina, den løber.”

”Han sidder inde i stuen.”

”Hvor?”

”Du ved, inde bag forhænget.”

”Du efterlod ham *helt alene*?” Lauga spilede øjnene op.

Steina skar en grimasse. ”Vær sød og kom og tal med ham.”

Lauga stirrede på sin søster, hvorefter hun hurtigt bandt sit beskidte forklæde op og smed det ved siden af bedet med løvstikke. ”Sommetider kan jeg ikke forstå, hvad der foregår i dit hoved, Steina,” sagde hun lavt, mens de hurtigt gik tilbage mod huset. ”At efterlade en mand som Bløndal så han kan sidde og trille tommelfingre i vores badstofa.”

”I stuen.”

”Hvad forskel gør det? Jeg formoder, at du også gav ham tjenestefolkenes valle at drikke.”

Steina vendte sig om mod sin søster med et panisk ansigtsudtryk. ”Jeg gav ham slet ikke noget som helst.”

”Steinal!” Lauga begyndte at småløbe. ”Han vil tro, vi er bønder!”

Steina så på sin søster, der fandt vej mellem græstuerne. ”Vi *er* bønder,” mumlede hun.

Lauga vaskede hurtigt sit ansigt og sine hænder og fik et nyt forklæde fra Kristín, familiens tjenestepige, der havde skjult sig ude i køkkenet ved lyden af den fremmedes stemme. Lauga fandt sysselmanen siddende ved det lille træbord i stuen, hvor han var ved at læse et stykke papir. Efter en masse undskyldninger for sin søsters uhøflige modtagelse tilbød hun ham en tallerken med koldt, hakket fårekød, som han med glæde tog imod, selvom det var med en lettere forurettet mine. Hun trak sig stille til side, mens han spiste, og betragtede hans kødfulde læber svøbe sig om kødet. Måske skulle hendes far forfremmes fra foged til en endnu bedre position. Måske ville han få en uniform eller et stipendium fra den danske konge. Der ville måske blive råd til nye kjoler. Et nyt hjem. Flere tjenestefolk.

Bløndal skrabede med kniven hen over tallerknen.

”Har du lyst til noget skyr og fløde, sysselman?” spurgte hun og tog den tomme tallerken.

Bløndal viftede med hånden foran brystet, som om han ville afslå, men stoppede midt i bevægelsen. ”Ja, okay så. Mange tak.”

Lauga rødmede og vendte sig om for at hente den bløde ost.

”Og jeg ville ikke sig nej til kaffe,” råbte han efter hende, da hun stak hovedet rundt om forhænget.

”Hvad vil han?” spurgte Steina, der trykkede sig ved ilden ude i køkkenet. ”Jeg kan ikke høre andet end dig, der tramper frem og tilbage i gangen.”

Lauga skubbede den beskidte tallerken hen mod hende. ”Han har ikke sagt noget endnu. Han vil have skyr og kaffe.”

Steina udvekslede et blik med Kristín, der rullede med øjnene. ”Vi har ingen kaffe,” sagde Steina stille.

”Jo, det har vi. Jeg så noget i skabet i sidste uge.”

Steina tøvede. ”Det ... det drak jeg.”

”Steina! Kaffen var ikke til os! Vi gemte det til særlige lejligheder!”

”Særlige lejligheder? Sysselen kommer aldrig på besøg.”

”*Sysselman*den, Steina!”

”Tjenestefolkene kommer snart tilbage fra Reykjavík. Så får vi måske noget mere.”

”De kommer først senere. Hvad skal vi gøre nu?” Irriteret skubbede Lauga Kristín i retning af spisekammeret. ”Skyr og fløde! Skynd dig.”

”Jeg ville vide, hvordan det smager,” forklarede Steina.

”Det er for sent nu. Skaf ham noget frisk mælk i stedet. Kom ind med det hele, når det er klar. Nej, lad Kristín gøre det. Du ser ud, som om du har rullet dig i snavset sammen med hestene.” Lauga så sønderlemmende på møget på Steinas tøj og gik tilbage ned ad gangen.

Bløndal ventede på hende. ”Unge dame. Jeg antager, at du undrer dig over anledningen til, at jeg aflægger din familie et besøg.”

”Mit navn er Sigurlaug. Eller Lauga, hvis det passer bedre.”

”Ja vist. Sigurlaug.”

”Har det noget med min fars arbejde at gøre? Han er ...”

”Nede sydpå, ja, det ved jeg. Din søster fortalte mig det, og ... åh ja, der er hun.”

Lauga vendte sig om og så Steina dukke frem rundt om forhænget bærende på den bløde ost, fløde og bær i den ene smudsige hånd og mælk i den anden. Lauga sendte sin søster et irriteret blik, da Steina ved et uheld trak kanten af forhænget gennem skyren. Heldigvis virkede det ikke til, at sysselmanen ænsede det.

”Hr.,” mumlede Steina. Hun satte skålen og en kop på bordet foran ham og udførte et akavet kniks. ”Må det smage Dem.”

”Mange tak,” svarede Bløndal. Han snusede vurderende til skyren og så derefter op på de to søstre. Han smilede let. ”Hvem er den ældste af jer?”

Lauga puffede til Steina for at tilskynde hende, men hun forblev tavs, mens hun stirrede på den smukke røde farve på mandens jakke.

”Jeg er den yngste, sysselman,” sagde Lauga til slut og smilede for at vise sine smilehuler. ”Et år. Steinvør fylder enogtyve denne måned.”

”Alle kalder mig Steina.”

”I er begge meget smukke,” sagde Bløndal.

”Mange tak, hr.” Lauga skubbede igen til Steina.

”Mange tak,” mumlede Steina.

”I har begge jeres fars lyse hår, selvom jeg kan se, at du har din mors blå øjne,” sagde han og nikkede hen mod Lauga. Han skubbede den urørte skål hen mod

hende og tog mælken. Han lugtede til den og satte den ned på bordet igen.

”Spis endelig, hr.,” sagde Lauga og pegede på skålen.

”Mange tak, men jeg er pludselig helt mæt.” Bløndal førte hånden ned i sin jakkelomme. ”Jeg ville have foretrukket at diskutere dette med husets herre, men eftersom Jón ikke er til stede, og det ikke kan vente, til han vender tilbage, kan jeg se, at jeg bliver nødt til at fortælle det til hans døtre.” Han tog det lille stykke papir og foldede det ud på bordet, så de kunne læse det.

”Jeg regner med, at I er fortrolige med de hændelser, der udspillede sig i Illugastadir sidste år?” spurgte han.

Steina krympede sig. ”Mener du mordene?”

Lauga nikkede, hendes blå øjne var pludselig store af alvor. ”Retssagen blev afholdt i dit hjem.”

Bløndal bøjede sit hoved. ”Ja. Mordene på naturlægen Natan Ketilsson og Pétur Jónsson. Eftersom denne meget ulykkelige og frygtelig tragedie skete inden for Húnavatn syssel, var det mit ansvar at samarbejde med magistraten og Landsretten i Reykjavík for at nå frem til en eller anden form for arrangement med hensyn til de anklagede.”

Lauga tog papiret op og gik hen til vinduet for at læse det i lyset. ”Så det er overstået.”

”Lige omvendt. De tre anklagede blev fundet skyldige både i mord og brandstiftelse sidste oktober i vores landsret. Sagen er nu fortsat til Højesteret i København. Kongen ...” og her holdt Bløndal en kunstpause. ”Kongen selv skal høre om sagen og være enig i *min* oprindelige dom, der lød på henrettelse. Som du selv kan læse, så er de hver især blevet idømt dødsstraf. Det er en sejr for

retfærdigheden, som jeg er sikker på, at du er enig i.”

Lauga nikkede fraværende, mens hun fortsatte med at læse. ”De bliver ikke sendt til Danmark, vel?”

Bløndal smilede og vippede tilbage på stolen, hvilket løftede hælene på hans støvler fra jorden. ”Nej.”

Lauga så forvirret op på ham. ”Så, hr., og undskyld min uvidenhed, men hvor skal de så være ...?” Hendes stemme døde hen.

Bløndal rettede stolen op, rejste sig og stillede sig ved siden af hende ved vinduet, mens han ignorerede Steina. Han spejdede ud gennem den tørrede fåreblære, der var blevet trukket ud over åbningen for at tjene som vinduesrude og lagde mærke til en lille vene, der snoet løb hen over den matte overflade. Han gyste. Hans eget hus havde glasvinduer.

”De vil blive henrettet her,” sagde hen endelig. ”På Island. I det nordlige Island, for at være helt præcis. Jeg og magistraten, der præsiderer over Reykjavík, har besluttet, at det vil være ...” Han tøvede forsættigt. ”Mere økonomisk.”

”Virkelig?”

Bløndal så dystert på Steina, der så mistænksomt på ham. Hun rakte over og hev papirstykket ud af Laugas hånd.

”Ja, selvom jeg ikke vil benægte, at henrettelsen også medfører en mulighed for, at vores fællesskab bevidner konsekvenserne af grove lovovertrædelser. Det tilsiger en omhyggelig udførelse. Som du er klar over, begavede Sigurlaug, så bliver kriminelle af denne art normalt sendt over vandet for at modtage deres straf, hvor der er

tugthuse og den slags. Eftersom det er blevet besluttet, at de tre vil blive henrettet på Island, i det selvsamme distrikt, hvor de udførte deres forbrydelser, har vi brug for en slags forvaringssted, indtil tid og sted for deres henrettelse er blevet endelig besluttet.

Som du meget vel ved, har vi ingen fabrikker, ingen offentlige huse i Húnavatn, som vi kan bruge til at huse fanger." Bløndal vendte sig om og lempede sig ned i stolen igen. "Det er derfor, vi har besluttet, at de skal placeres på gårde, hjemme hos retskafne kristne, der ville inspirere til anger ved deres gode eksempler, og som vil drage fordel af det arbejde, fangerne udfører, mens de venter på deres straf."

Bløndal lænede sig hen over bordet mod Steina, der stirrede på ham med den ene hånd over munden og den anden knuget om brevet. "Islændinge," fortsatte han, "som ville være i stand til at udfylde deres pligt som tjenestemænd ved at tilvejebringe denne indkvartering."

Lauga så forvirret på sysselmanden. "Kan de ikke sættes i fængsel i Reykjavík?" sagde hun lavt.

"Nej. Der er visse omkostninger." Han viftede med hånden foran ansigtet.

Steinas øjne blev smalle. "Du vil placere dem *her*? Hos os? Fordi retten i Reykjavík vil undgå omkostningerne ved at sende dem over vandet?"

"Steina," advarede Lauga.

"Din familie vil blive kompenseret," sagde Bløndal med rynkede bryn.

"Hvad er det meningen, at vi skal gøre? Lænke dem fast til sengestolperne?"

Bløndal rejste sig langsomt til sin fulde højde. ”Jeg har ikke noget valg,” sagde han, og hans stemme var pludselig lav og faretruende. ”Med din fars titel følger visse pligter. Jeg er sikker på, at han ikke ville stille sig tvivlende. Kornså har for få hænder til at fungere, og der er problemet vedrørende din families finansielle situation.” Han nærmede sig Steina og mødte hendes lille, beskidte ansigt i det matte lys. ”Desuden, Steinvør, så vil jeg ikke straffe dig og din familie med at huse alle tre fanger. Det er kun den ene af kvinderne.” Han lagde en tung hånd på hendes skulder og ignorerede hendes forsøg på at trække sig væk. ”Du er ikke bange for en af dit eget køn, er du?”

Efter at Bløndal var taget af sted, vendte Steina tilbage til stuen og tog den uspiste skål med skyr. Fløden havde samlet sig ved kanten. Hun rystede af frustration og raseri og pressede hårdt skålen ned mod bordet, mens hun bed i sin underlæbe. Hun skreg lydløst og ønskede, at skålen skulle gå i stykker, indtil bølgerne af vrede havde lagt sig. Så vendte hun tilbage til køkkenet.

‡

DER ER ØJEBLIKKE, hvor jeg spekulerer på, om jeg ikke allerede er død. Dette er ikke et værdigt liv; at vente i mørke, i stilhed, i et rum så usselt, at jeg har glemt lugten af frisk luft. Natpotten er så fuld, at den truer med at flyde over, hvis ingen snart kommer og tømmer den.

Hvornår var de her sidst? Det hele er én lang nat nu.

Det var bedre i vinter. I vinter var folkene fra

Stóra-Borg-fængslet ligesom jeg; vi delte alle badstofaen, da sneen stormede gennem bygningen. De havde lamper til de vågne timer, og når de løb tør for olie, havde de lys til at holde mørket på afstand. Så kom foråret, og de flyttede mig til et lagerrum. De efterlod mig uden lys, og der var ingen måde at udmåle tiden på, ingen måde at skelne dag fra nat på. Nu har jeg kun selskab af lænkerne om mine håndled, jordgulvet, en opgivet væv, der står efterladt i et hjørne, en gammel ødelagt spinderok.

Måske er det allerede sommer. Jeg kan høre skridtene fra tjenestefolkene, der klapper langs gangene, en dør, der knirker, når de går ud og ind. Nogle gange kan jeg høre den skingrende, pibende latter fra tjenestepigerne, når de sludrer sammen udenfor, og jeg ved, at vejret er blevet bedre, at vinden har mistet sin brod. Og jeg lukker mine øjne, og jeg forestiller mig dalen i de lange sommerdage, solen, der varmer jordens knogler, lige indtil svanerne flokkes ved søen, og skyerne forsvinder kun for at afsløre, hvor høj himlen er: funklende, funklende blå, så funklende, at man kunne græde.

‡

TRE DAGE EFTER at Bjørn Bløndal havde besøgt døtrene på Kornsó, påbegyndte deres far, Jón Jónsson, foged i Vatnsdal, og hans kone, Margrét, deres hjemrejse.

Jón, en let krumbøjet, senet mand på femoghalvtreds år med snehvidt hår og store ører, der fik ham til at virke simpel, gik foran sin hest og førte den ved tømme og passerede med øvet lethed hen over den ujævne jord.

Hans kone, der sad oven på deres sorte hoppe, var træt af rejsen, selvom hun ikke ville have indrømmet det. Hun sad med hagen let i sky, hendes hoved holdt oppe af en tynd, skælvende hals. Hendes blik under hættten gled fra gård til gård, mens de passerede de små husmandssteder i dalen Vatnsdalur, og de stoppede kun, når hun led af et af sine hosteanfald. Når de holdt op igen, lænede hun sig ud over siden på hesten for at spytte, så tørrede hun sin mund med et hjørne af sit sjal og mumlede en kort bøn. Hendes mand vendte undertiden sit hoved mod hende, når hun gjorde det, som om han var lidt bange for, at hun ville falde af hesten, men bortset fra det fortsatte de rejsen uden afbrydelse.

Margrét spyttede ned i græsset, efter at hun havde udmattet sig selv med endnu et pinefuldt hosteanfald, og pressede sine håndflader mod sit bryst, indtil hun fik vejret tilbage. Hendes stemme var hæs, når hun talte.

”Se nu, Jón, folkene på Ás har fået endnu en ko.”

”Hmm?” Hendes mand var fordybet i sine tanker.

”Jeg sagde,” bemærkede Margrét og rømmede sig, ”folkene på Ás har fået endnu en ko.”

”Har de det?”

”Jeg er overrasket over, at du ikke selv opdagede det.”

”Nemlig.”

Margrét blinkede i det støvede lys og kunne ane den utydelige form af gården i Kornsó i det fjerne.

”Næsten hjemme.”

Hendes mand brummede bekræftende.

”Det får en til at tænke, gør det ikke, Jón? Vi kunne godt bruge en ko mere.”

”Vi kunne godt bruge mange forskellige ting.”

”En ko mere ville dog være rart. Det ekstra smør. Vi kunne få råd til endnu en medhjælper til høsten.”

”Når tid er, min kære Margrét.”

”Når tid er, er jeg død.”

Ordene blev fremsat med mere bitterhed, end hun havde ment. Jón svarede ikke, mumlede kun til deres hest for at ansprore den, og Margrét så mørkt hen mod bagsiden af hans hat, som ville hun tvinge ham til at vende sig om. Da han fortsatte med at traske fremad, tog hun en dyb vejrtrækning og så igen mod Kornsó.

Det var sent på eftermiddagen, og lyset falmede over engene, skubbet bort fra himlen af lavthængende skyer, der samlede sig mod øst. Pletter af gammel sne på bjergryggene var skiftevis kedelig og grå og, når skyerne flyttede sig, blændende hvid. Sommerens fugle pilede over engene for at fange insekterne, der summede rundt over dem, og fårs klagende brægen kunne høres i det fjerne, mens unge drenge drev dem ned i dalen mod husmandsstederne.

I Kornsó trådte Lauga og Steina ud af huset for at hente vand fra bjergbækken. Lauga gned sine øjne i sollyset, og Steina svang fraværende sin spand mod sine ben i takt med sine skridt. De talte ikke.

De to søstre havde arbejdet de sidste par dage i fuldkommen stilhed og kun talt til hinanden for at få spaden eller for at spørge om, hvilken tønde med saltet torsk der først burde åbnes. Stilheden, der begyndte med et skænderi efter sysselmandens besøg, var gennemvævet

af vrede og bekymring. Anstrengelsen ved at tale så lidt med hinanden som muligt havde udmattet dem begge. Lauga var frustreret af hendes storesøsters stædighed og kejtethed og kunne ikke holde op med at tænke på, hvad hendes forældre ville sige til Bløndals besøg. Steinass vrangvillige reaktion på nyhederne, der blev præsenteret af Bløndal, kunne påvirke deres sociale position. Bjørn Bløndal var en magtfuld mand og ville ikke bryde sig om at blive udfordret af en grønskolling. Vidste Steina ikke, i hvor høj grad deres familie var afhængig af Bløndal? At de skulle gøre deres pligt?

Steina forsøgte at lade være med overhovedet at tænke på morderen. Bare tanken om forbrydelsen gjorde hende dårlig, og erindringer om den afstumpede måde, som sysselmanen havde tvunget dem til at tage imod forbryderen på, fik vreden til at stige frem i hende. Lauga var den yngste, det burde ikke være hende, der fortalte Steina, hvad hun burde og ikke burde gøre. Hvordan kunne hun vide noget om alle de sociale spidsfindigheder og pligter, man havde at overholde og udføre for fede mænd i røde jakker? Nej. Det var bedre slet ikke at tænke på det.

Steina lod vægten af sin spand trække sin skulder ned mod jorden og gabe bredt. Ved siden af hende kunne Lauga ikke lade være med også at gabe, og et kort øjeblik fangede de hinandens øjne og en fælles følelse af træthed opstod mellem dem, indtil Laugas mutte påmindelse om at dække hendes mund fik Steina til at skule vredt og stirre ned mod jorden.

De milde stråler af eftermiddagslys varmede deres

ansigter, mens de bevægede sig mod bækken. Der var ingen vind, og dalen var så stille, at de to kvinder begyndte at gå langsommere for at holde fast i luftens tavshed. De nærmede sig de klippefyldte fremspring, som omgav bækken, da Lauga bemærkede en hest i det fjerne, idet hun vendte sig rundt for at fjerne sin nederdel fra en tornebusk.

”Ah,” gispede hun.

Steina vendte sig. ”Hvad er der nu?”

Lauga nikkede i retning af hesten. ”Det er mor og far,” sagde hun åndeløst. ”De er kommet tilbage.” Hun kneb øjnene sammen for at se gennem soldisen, der lå over engene. ”Ja, det er dem,” sagde hun for sig selv. Pludselig ophidset skubbede Lauga spanden hen mod Steina og gav hende tegn til at fortsætte hen mod bækken. ”Fyld dem her. Du kan godt klare dem begge, ikke? Det er bedre, hvis jeg ... jeg går. Hen og tænder bålet.” Hun skubbede til Steinass ene skulder, hårdere end hun havde ment, og vendte sig om på hælen og gik.

Tornebuskene langs stien greb fat i Laugas strømper, da hun overvældet af lettelse skyndte sig tilbage til huset. Nu kunne hun lade far bekymre sig om sysselmanen og Agnes Magnúsdóttir.

Lauga åbnede hoveddøren og fandt vej gennem gangen og drejede til venstre ind i køkkenet. I fraværet af husets frue havde Kristín taget eftermiddagen fri for at besøge sin familie, men arnen røg stadig fra morgenens ild. Lauga fyldte den hurtigt med tørret møg og kvalte næsten flammerne, der kryb frem, i sit hastværk. Hvordan ville hendes far reagere på nyheden om sysselmanens besøg? Hvor længe skulle fangen være på Kornsó? Hun havde

ikke engang brevet, han havde vist hende; Steina havde smidt det ind i ilden under deres skænderi.

Stadigvæk, tænkte Lauga, og satte en gryde på krogen over flammerne, så snart far vidste det, så ville han få styr på det.

Hun fodrede ilden med lidt luft fra blæsebælgen og skyndte sig så hurtigt ned ad gangen for at stikke sit hoved ud ad døren. Endnu et panikanfald løb gennem hende. Hvad *ville* han gøre? Hun trak hovedet ind igen og gik ud i spisekammeret for at hente det, hun skulle bruge til at lave suppe. Der var kun ganske lidt byg tilbage. De ventede stadig på, at medhjælperne vendte tilbage fra købmændene sydpå.

Lauga trådte over dørtrinnet og faldt næsten over den hævede kant. Hun gik ud i spisekammeret for at hente lidt lam til retten. Der var ingen idé i at skære noget af det røgede lam ned på dette tidspunkt af året, men der var en skive eller to af vinterens blodpølse tilbage, meget sur, men god.

Vi spiser sammen i badstofaen. Så fortæller jeg dem det, besluttede Lauga. Hun hørte lyden af hestehove mod gårdspladsens snavs.

”*Komið þid sæl!*” Lauga trådte ud af huset, børstede støvet fra møget af sine hænder og glattede hurtigt håret tilbage under sin kyse. ”Godt, at se jer begge sikkert tilbage.”

Hendes far, Jón, fik hesten til at stoppe og sendte hende et smil. Han løftede en bar hånd som hilsen og trådte frem for at give hende et hurtigt, formelt kys.

”Lille Lauga. Hvordan har I klaret jer?” Han vendte

tilbage til hesten for at tage et par pakker af, der var placeret på dens ryg.

”Goddag, mor.”

Margrét så ned på Lauga og sendte hende et varmt blik, selvom hendes læber næsten ikke bevægede sig.

”Goddag, Sigurlaug,” sagde hun.

”Du ser godt ud.”

”Jeg er i live,” svarede hun.

”Er du træt?”

Margrét ignorerede spørgsmålet og gled akavet ned på jorden. Lauga omfavnede genert sin mor, hvorefter hun lod sin hånd løbe over hoppens næse og mærkede næseborene dirre og den varme, våde ånde mod sin håndflade.

”Hvor er din søster?”

Lauga så ud mod klipperne, hvor bækken løb, men kunne ikke se noget bevæge sig. ”Hun henter vand til aftensmaden.”

Margrét hævdede et øjenbryn. ”Jeg troede, at hun ville være her for at byde os velkommen.”

Lauga vendte sig mod sin far, der var ved at lægge de små pakker fra sadlen ned på jorden. Hun trak vejret dybt. ”Far, der er noget, jeg bliver nødt til at fortælle dig senere.”

Han begyndte at løsne rebene fra hoppens krop. ”Et dødsfald?”

”Hvad?”

”Har vi mistet et af dyrene?”

”Åh. Åh nej, ikke sådan noget,” svarede Lauga og tilføjede ”Gud være lovet” som en eftertanke. Hun trådte

tættere hen til sin far. ”Jeg skal måske helst fortælle dig det alene,” sagde hun lavt.

Hendes mor hørte hende. ”Hvad du har at sige, kan siges foran os begge, Lauga.”

”Jeg vil ikke bringe dig unødige kvaler, mor.”

”Ah, jeg har ofte kvaler,” sagde Margrét og smilede pludselig. ”Det følger med, når man har børn og tjenestefolk at holde styr på.” Og efter at have sagt til sin mand, at han skulle sikre sig, at han ikke placerede nogen af de tilbageværende pakker i en vandpyt, samlede Margrét derefter nogle pakker op og gik indenfor med Lauga bag sig.

Jón var kommet ind i badstofaen og havde sat sig ved siden af sin kone, da Lauga bragte skålene med suppe ind.

”Jeg tænkte, at et varmt måltid ville være oplivende,” sagde hun.

Jón så op på Lauga, der stod foran ham og holdt bakken. ”Må jeg skifte til noget andet tøj først?”

Lauga tøvede, og idet hun satte bakken ned på sengen ved siden af sin mor, faldt hun på knæ og begyndte at binde knuderne op på Jóns sko. ”Der er noget, jeg bliver nødt til at fortælle jer begge.”

”Hvor er Kristín?” spurgte Margrét skarpt, mens Jón lænede sig tilbage på sine albuer og lod sin datter tage den fugtige sok af sin fod.

”Steina gav hende en halv fridag,” svarede Lauga.

”Og hvor er Steina?”

”Åh, det ved jeg ikke. Et eller andet sted i nærheden.”

Lauga følte sin mave trække sig sammen i panik, klar over begge hendes forældres gransken. ”Far, sysselmand Bløndal besøgte os, mens du var borte,” hviskede hun.

Jón rettede sig lidt op og så ned på sin datter. ”Sysselmanden?” gentog han.

Margrét knyttede hænderne. ”Hvad ville han?” spurgte hun.

”Han havde et brev med til dig, far.”

Margrét stirrede ned på Lauga. ”Hvorfor sendte han ikke en af sine tjenestefolk? Er du sikker på, at det var Bløndal?”

”Ja, mor.”

Jón var tavs. ”Hvor er brevet?” spurgte han.

Lauga vrikkede skoen af hans anden fod og lod den falde ned på gulvet. Mudderkager slap læderet.

”Steina brændte det.”

”Hvorfor dog det? Du godeste!”

”Mor! Det er i orden. Jeg ved, hvad der stod. Far, vi bliver tvunget til ...”

”Far!” Steinias stemme lød gennem gangen. ”Du vil aldrig gætte, hvem vi skal holde indspærret i vores hus!”

”Indespærret?” Margrét vendte sig om for at udspørge sin ældste datter, der netop var sprunget ind i rummet. ”Åh, Steina, du er drivende våd.”

Steina så ned på sit våde forklæde og trak på skuldrene. ”Jeg tabte spanen og blev nødt til at gå tilbage og fylde den igen. Far, Bløndal tvinger os til at huse Agnes Magnúsdóttir i vores hjem!”

”Agnes Magnúsdóttir?” Margrét vendte sig om mod Lauga med et forfærdet udtryk.

”Ja, mordersken, mor!” udbrød Steina og bandt sit våde forklæde op og smed det ubekymret på sengen ved siden af sig. ”Hende, der myrdede Natan Ketilsson!”

”Steina! Jeg var netop ved at forklare far ...”

”Og Pétur Jónsson, mor?”

”Steina!”

”Åh, Lauga, bare fordi du gerne ville fortælle dem det.”

”Du burde ikke have afbrudt ...”

”Piger!” Jón rejste sig op med sine arme strakt frem. ”Det er nok. Begynd fra begyndelsen, Lauga. Hvad skete der?”

Lauga tøvede, men fortalte så sine forældre det, hun kunne huske om sysselmanens besøg. Hendes ansigt blev rødt, da hun genkaldte sig det, hun kunne huske at have læst i brevet.

Før hun var færdig, begyndte Jón at klæde sig på igen.

”Det er vel ikke noget, vi er forpligtede til at gøre!” Margrét trak i sin mands ærme, men Jón rystede hende af og afviste at se på sin kones fortvivlede ansigt.

”Jón,” mumlede Margrét. Hun så over mod sine døtre, der begge sad med deres hænder i skødet og så tavse på deres forældre.

Jón trak sine støvler på igen og bandt bindebåndene rundt om sine ankler. Læderet knirkede, da han trak dem til.

”Det er sent, Jón,” sagde Margrét. ”Vil du tage til Hvammur nu? De sover alle sammen.”

”Så vækker jeg dem.” Han tog sin hat fra sømmet, den hang på, tog sin kone om skuldrene og skubbede hende blidt af vejen. Han nikkede farvel til sine døtre og

skridtede ud af rummet, ned ad gangen og lukkede døren til huset bag sig.

”Hvad skal vi gøre, mor?” Laugas tynde stemme lød fra et mørkt hjørne af rummet.

Margrét lukkede sine øjne og trak vejret dybt.

Jón vendte tilbage til Kornsa nogle timer senere. Kristín, der var kommet tilbage fra sin frieftermiddag og var blevet modtaget med hårde ord af Margrét, skulede bebrejdende på Steina. Margrét holdt en pause i sin strikning og overvejede, om hun skulle stifte fred mellem pigerne eller ikke, da hun hørte døren til huset åbne sig med en knirken og lyden af sin mands tunge skridt i gangen.

Jón trådte ind og så straks over på sin kone. Hun så spørgende på ham.

”Nå?” Margrét viste sin mand hen til sin seng.

Jón fumlede med bindebåndene på sine støvler.

”Far,” sagde Lauga og lagde sig på knæ foran ham. ”Hvad sagde Bløndal?” Hun spjættede bagover, da hun trak hans ene støvle af. ”Kommer hun stadig hertil?”

Jón nikkede. ”Det er, som Lauga sagde. Agnes Magnúsdóttir bliver flyttet fra sin celle på Stóra-Borg og anbragt her hos os.”

”Men hvorfor, far?” spurgte Laura stille. ”Hvad har vi gjort?”

”Vi har ikke gjort noget. Jeg er foged. Hun kan ikke bliver placeret hos en hvilken som helst familie. Hun er et ansvar for autoriteterne, af hvilke jeg er en del.”

”Der er masser af *autoriteter* på Stóra-Borg.” Margréts tonefald var bittert.

”Hun skal under alle omstændigheder flyttes. Der er sket en ulykke.”

”Hvad er der sket?” spurgte Lauga.

Jón så ned på sit yngste barns milde ansigt. ”Jeg er sikker på, at det ikke er noget at bekymre sig om,” sagde han til slut.

Margrét udstødte en kort latter. ”Skal vi bare overgive os? Som en hund, der ruller om på ryggen?” Hendes stemme sank til et hvæs. ”Denne Agnes er en *morder*, Jón. Vi har vores piger, vores medhjælpere. Selv Kristín! Vi har et ansvar for andre!”

Jón sendte sin kone et ladet blik. ”Bløndal ønsker at kompensere os, Margrét. Der er et vederlag for hendes forvaring.”

Margrét holdt en pause. Da hun talte, var hendes stemme dæmpet. ”Måske skulle vi sende pigerne væk.”

”Nej, mor! Jeg vil ikke rejse væk,” skreg Steina.

”Det ville være for jeres egen sikkerhed.”

Jón rømmede sig. ”Pigerne vil være sikre nok sammen med dig, Margrét.” Han sukkede. ”Der er også noget andet. Bjørn Bløndal har forlangt min tilstedeværelse på Hvammur den nat, hvor kvinden kommer hertil.”

Margrét åbnede munden i forfærdelse. ”Du vil altså lade *mig* møde hende?”

”Far, du kan ikke lade mor være alene med hende,” råbte Lauga.

”Hun vil ikke være her alene. I vil alle være her. Der vil være betjente fra Stóra-Borg. Og en præst. Bløndal har organiseret det.”

”Og hvad er så vigtigt på Hvammur, at Bløndal har

brug for, at du er der lige præcis den nat, han sender en forbryder til vores hjem?”

”Margrét ...”

”Nej, jeg insisterer. Det er uretfærdigt.”

”Vi skal diskutere, hvem der skal være bøddel.”

”Bøddel!”

”Alle fogeder skal være til stede, inklusive dem fra Vatnsnes, der rejser sammen med ryttere fra Stóra-Borg. Vi sover der om natten og vender tilbage næste dag.

”Og i mellemtiden er jeg ladet alene tilbage med kvinden, der slog Natan Ketilsson ihjel.”

Jón så roligt på sin kone. ”Du har dine døtre.”

Margrét begyndte at sige noget mere, men kom på bedre tanker. Hun sendte sin mand et hårdt blik, samlede sit strikketøj op og begyndte at arbejde med pindene i et rasende tempo.

Steina tog sin aftensmad, og med sænkede bryn så hun på sin mor og far. Hun følte sig skidt tilpas. Hun holdt træskålen i sine hænder og undersøgte lammestykkerne, der svømmede rundt i den fede suppe. Langsomt tog hun sin ske og løftede et stykke op til sin mund og begyndte at tygge, hendes tunge lokaliserede et stykke brusk inden i kødet. Hun kæmpede mod den instinktive lyst til at spytte det ud, knuste det mellem sine tænder og slugte det i stilhed.

‡

NÅR DE OM aftenen beslutter, at jeg skal flyttes, binder mændene på Stóra-Borg sommetider mine ben sammen,

som de gør med forbenene på heste, for at sikre sig, at jeg ikke stikker af. Det virker til, at jeg for hver dag, der går, i højere og højere grad bliver et dyr i deres øjne, endnu et umælende bæst, der skal fodres med, hvad der kan skræbes sammen, og som skal holdes ude af dårligt vejr. De efterlader mig i mørket, nægter mig lys og luft, og når jeg skal flyttes, binder de mig og fører mig, hvorhen de vil.

De taler aldrig til mig. I vinter, i badstofaen, kunne jeg altid høre mig selv trække vejret, og jeg blev bange for at synke af angst for, at hele rummet kunne høre det. Den eneste lyd, der holdt en krop med selskab, var raslen af bibelblade og hvisken. Jeg fangede mit navn på andres læber, og jeg vidste, det ikke var en velsignelse. Nu, når de er tvunget af loven til at læse en bekendtgørelse højt, taler de, som om de tiltalte nogen bag ved mig. De afviser at møde mine øjne.

Du, Agnes Magnúsdóttir, er blevet fundet skyldig i delagtighed i manddrab. Du, Agnes Magnúsdóttir, er blevet fundet skyldig i brandstiftelse og sammensværgelse med døden til følge. Du, Agnes Magnúsdóttir, er blevet dømt til døden. Du, Agnes. *Agnes*.

De kender mig ikke.

Jeg forbliver tavs. Jeg er besluttet på at lukke af for verden, at sløve mit hjerte og holde fast på det, der endnu ikke er blevet stjålet fra mig. Jeg kan ikke lade det slippe væk. Jeg vil holde fast i det, jeg er inden i, og holde mine hænder tæt omkring de ting, jeg har set og hørt og følt. De digte, jeg komponerede, mens jeg vaskede og mejede og lavede mad, indtil mine hænder var hudløse. Sagaerne

kan jeg udenad. Jeg sænker alt det, jeg har tilbage, og dykker ned under vandet. Hvis jeg taler, vil det være inden i en luftboble. De vil ikke være i stand til at udnytte mine ord. De vil se den luder, den gale kvinde, den morderske, den kvinde, der drypper blod ned i græsset og ler med munden fuld af jord. De vil sige "Agnes" og se edderkoppen, heksen fanget i et spind af hendes egne skæbnesvangre tråde. De vil måske se lammet, der er omkredset af ravne, og som bræger efter en mistet mor. Men de vil ikke se mig. Jeg er der ikke længere.

PASTOR THORVARDUR JÓNSSON sukkede, da han forlod kirken og trådte ud i eftermiddagens kølige, fugtige luft. Lidt over en måned var der gået, siden han havde accepteret Bløndals tilbud om at besøge den dømte kvinde, og han havde tvivlet på rigtigheden af sin beslutning hver eneste dag lige siden. Hver morgen følte han sig bekymret, som om han netop var vågnet efter et mareridt. Selv når han gik sin daglige spadseretur til en lille kirke i Breidabólstaður for at bede og sidde lidt i stilheden, var hans mave fyldt med spændinger, og hans krop rystede, som om den var udmattet af hans hjernes ambivalens. Det havde ikke været anderledes i dag. Mens han havde siddet på den hårde bænk og stirret ned i sine hænder, tog han sig selv i at ønske, at han var syg, alvorligt syg, så han blev nødt til at blive fritaget fra at ride til Kornsó. Hans ulyst og hans villighed mod at ofre sit eget velsignede helbred, forfærdede ham.

Det er for sent nu, tænkte han for sig selv, mens han gik gennem den ret ynkværdige have, der var knyttet til kirkegården. Du har givet dit ord til en anden mand og til Gud, og der er ingen vej tilbage.

Engang, før hans mor døde, havde kirkehaven været fuld af små planter, der smed lilla blomster over kanten af muren og ind til gravstederne om sommeren. Hans mor havde sagt, at de døde fik blomsterne til at svaje for at hilse kirkegængerne efter vinteren. Men da hun døde, fjernede hans far de vilde blomster, og gravene havde ligget nøgne hen lige siden.

Døren ind til gården ved Breidabólstadir stod på klem. Da Tóti lukkede sig selv ind, fik den varme duft fra køkkenet og lugten af smeltende tælle fra lysene i gangen ham til at føle sig svimmel.

Hans far stod bøjet over den boblende kedel og stak i noget med en kniv.

”Jeg tror, at jeg burde tage af sted nu,” annoncerede Tóti.

Hans far så op fra den kogende fisk og nikkede.

”De forventer, at jeg kommer tidligt på aftenen, så jeg kan gøre mig bekendt med familien i Kornsó og være til stede, når ... Ja, når den kriminelle ankommer.”

Hans far skar en grimasse. ”Så rejs, min søn.”

Tóti tøvede. ”Tror du, at jeg er klar?”

Pastor Jón sukkede og løftede kedlen af krogen over kullene. ”Du kender dit eget hjerte bedst.”

”Jeg har bedt i kirken. Jeg spekulerer på, hvad mor mon ville have tænkt om det hele.”

Tótis far blinkede langsomt og så væk.

”Hvad tror *du*, far?”

”En mand må være tro mod sit ord.”

”Det er den rigtige beslutning, ikke? Jeg ... jeg vil ikke mishage dig.”

”Du burde søge at behage Herren,” mumlede pastor Jón og forsøgte at få fisken op af det varme vand med sin kniv.

”Vil du bede for mig, far?”

Tóti ventede på et svar, men intet kom. Måske tænker han, at *han* er bedre klædt på til at møde mordersken, tænkte Tóti. Måske er han jaloux over, at hun valgte mig. Han så på sin far, der slikkede et lille stykke fisk af knivsbladet. Hun valgte *mig*, gentog han for sig selv.

”Du skal ikke vække mig, når du kommer tilbage,” råbte pastor Jón, da hans søn vendte sig og forlod rummet.

Tóti sadlede sin hest og satte sig i sadlen. ”Så er det nu,” hviskede han stille. Han pressede blidt med sine knæ for at drive hesten fremad og så tilbage mod huset. Den tynde røgsøjle fra køkkenet spredte sig i eftermiddagens stille finregn.

Mens han rejste gennem dalens lange græs, der omgav kirken, forsøgte hjælpepræsten at tænke på, hvad han skulle sige. Skulle han være sød og imødekommende eller alvorlig og utilnærmelig, som Bløndal? Mens han red, øvede hans sig på forskellige stemmelejer, forskellige hilsner. Måske skulle han vente, til han så kvinden. Uventet løb en lille gysen gennem hans krop. Hun var kun en tjenestekvinde, men hun var også en *morderske*. Hun havde slået to mænd ihjel. Slagtet dem som dyr. Han formede lystløst ordene med munden. Morderske.

Mordingi. Det smuttede ud af hans mund som mælk.

Mens han rejste over den nordlige halvø med den tynde stribe af havet ude i horisonten, begyndte himlen at klare op, og det bløde, røde lys fra den sene junisol skyllede ind over passet. Vanddråber glitrede strålende på jorden, og bakkerne dukkede frem dæmpede og klædt i pink, mens skygger langsomt bevægede sig over dem, når skyerne drev forbi ovenover. Små insekter snoede sig vej gennem luften, oplyst som små støvflugter, når de passerede gennem sollyset, og den søde, fugtige duft af græs, der næsten var klar til at blive høstet, hang i dalens kølige luft. Den angst, som Tóti havde følt så stærkt i sin mave, forduftede, da han gav sig hen til en stille påskønnelse af landskabet omkring sig.

Vi er alle Guds børn, tænkte han for sig selv. Denne kvinde er min søster i Jesus, og jeg, som hendes åndelige broder, må føre hende hjem. Han smilede og bragte sin hest i tølt. ”Jeg vil redde hende,” hviskede han.